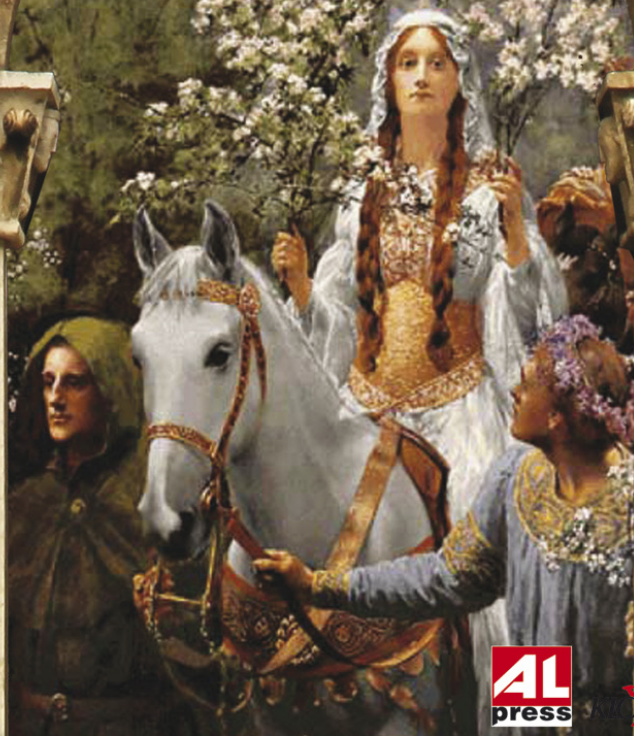

ROMÁN

AL
press

edice
DKAN

HANA WHITTON

KNĚŽNA LUDMILA

VZNEŠENÁ, MILOVANÁ, ZRAZENÁ

edice
KIOKAN

ROMÁN

HANA WHITTON

KNĚŽNA
LUDMILA

VZNEŠENÁ, MILOVANÁ, ZRAZENÁ

edice

KLOKAN

Copyright © Hana Whitton, 2017

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Hana Whitton, 2017

Redakční úprava Otilie Grezlová

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokan, 2017

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7543-736-5

I.

„Staneš se mocnou vládkyní, Ludmilo. Budeš slavnou kněžnou! Lid tě bude milovat a ctít. Žádná žena před tebou, byť z urozeného rodu, nedocílila takového postavení.“ Vědma Ida po těch prorockých slovech přihodila na oheň hrst suchých bylin. Dým, který z nich stoupal k nízkému očazenému stropu, od něhož visely svazky koření a nějaké další suché rostliny, vmžiku naplnil zšeřelou chýši omamnou, ostrou vůní. Ludmile se z ní tak trochu zatočila hlava.

„Bude mě můj choť... milovat? A dám mu syna? Dám mu dědice?“ vyhrkla Ludmila nedočkavou otázkou.

Vědmě zvlnil rty téměř pobavený úsměv. Tvář se jí přitom poskládala do hlubokých vrásek a Ludmilu při pohledu na ni rouhačsky napadlo, že jí to tak trochu připomíná špatně vydělanou kůži. Vzápětí se však vlastní myšlenky zděsila. Posmívat se vědmě Idě, která dovedla číst myšlenky, viděla do budoucnosti a rozmlouvala s bůžky, to se nevyplácelo.

„Tvůj choť tě bude vskutku milovat,“ odpověděla jí Ida. Tohle je to jediné, na co se jí mladé dívky pokaždé přijdou zeptat. Ne na naplnění odkazu předků, ne na slávu rodu, ale na lásku. Možná je to dobře, protože láska je v životě

to nejdůležitější a jen pošetilci to nechtějí vidět. „A dáš mu syna, a ne jednoho.“ Vědma pak hodila ho ohně ještě jednu hrst vonných bylin a zahleděla se dlouze do plamenů, jejichž jazyky nabyly sytě zeleného odstínu a vyšlehly téměř až k nízkému stropu.

Tvář jí náhle ztvárněla a v očích se jí mihl stín strachu. „I tví synové budou slavní, ale jich slavnější bude tvůj nejstarší vnuk. Někdo se však pokusí zkřížit jeho cestu, jeho ušlechtilé plány, které budou totožné s tvými... Bude to žena...“ Vědma se odmlčela, tvář náhle ztrhanou, jako by se ocitla na konci sil. Bylo na ní vidět, že je zcela vyčerpaná, ale Ludmila se jí přesto zeptala: „Mohu tomu nějak zabránit? Myslím tomu, aby někdo zničil ty naše budoucí plány?“

Vědma na ni pohlédla. Zdálo se, jako by se vracela z velké dálky. Zrak měla náhle zcela vyhaslý a vrásčitá tvář vypadala tak stará, jako by vědma žila odedávna. „To ukáže až budoucnost,“ řekla obojace.

Ludmila zklamaně přikývla. Pochopila, že je audience u konce.

„Obětuj štědře bůžkům, aby sis je naklonila, a také na obětinu předkům nezapomeň,“ kladla jí ještě Ida na srdce.

Ludmila jen poslušně přikývla. „Nikdy na ně nezapomínám.“

Pak vstala a do mělké dřevěné misky, kam se vědmě obvykle dávaly dary za její proroctví, vložila velkou zlatou sponu.

„Jsi štedrá, Ludmilo,“ pochválila ji Ida místo díků. „Knížečí dceru nezapřeš.“

Ludmila sebou překvapeně trhla. Svoje jméno sice prozradit musela, neřekla však, že je její otec pšovanský kníže. Chtěla zůstat nepoznána. Měla vědět, že ji Ida prohlédne O výjimečných schopnostech téhle stařeny, která jí tak trochu naháněla hrůzu, se doslechla své.

„Jak jsi poznala, že jsem knížecí dcera? Jak to víš? Já myslela...“ Ludmila se zastavila na prahu a obrátila se k Idě. „Nebo ti to snad prozradila Mlada?“

Je krásná a ušlechtilá, tahle dcera pšovanského knížete Slavibora, pomyslela si Ida, a skutečně dosáhne velkých cílů. Zaslouží si to. O její laskavosti a štědrosti mluví každý už teď. Ovšem za ty velké cíle zaplatí stejně velkou cenu. Nač jí to však říkat už nyní, nač jí zkalit ten příslib štěstí, s kterým odtud bude odcházet?

Ludmilinu tvář nyní ozářilo sluneční světlo, které sem proniklo zvenčí, a pozlatilo jí jemnou pleť. V modrých očích jí zažehlo zlatavé plamínky a tmavé vlasy, sahající dívce až do pasu, se v něm kovově zaleskly.

„Mlada mi nic prozrazovat nemusela. Já vím mnohé, Ludmilo. Nejedno tajemství je mi známo,“ odpověděla jí vědma.

Dívka neodpověděla, jen přikývla a vykročila ven do té sluneční záplavy.

„Přijď zase. Ráda ti poradím, paní,“ zavolala za ní Ida, ale Ludmila už byla tatam.

„Tak co? Co ti věstila ta stará čarodějka? Dostaneš bohatého ženicha? A k tomu mladého a pohledného, který tě bude navěky milovat?“ vyzvíдалa nedočkavě Mlada. Zнала Ludmilu od dětství, a mohla si proto podobnou důvěrnost dovolit.

Mladin otec patřil k rádcům pšovanského knížete a ona s Ludmilou vyrůstala, aby se pak stala jednou z dívek v jejím doprovodu. Byla hezká, s vlasy plavými jako zralé obilné klasy a s očima zelenýma jako dva úlomky lesklého malachitu. A dovedla být milá. Nebo se spíš dovedla jako milá, obětavá a nezištná přítelkyně stavět, protože jí z toho plynuly nemalé výhody. Ovšem smutnou pravdou bylo, že myslela v první řadě na sebe.

Mladin otec u knížecího dvora zastával významné postavení a k nejhudším rovněž nepatřil, nicméně nebyl kníže jako ten Ludmilin. A tak Mladu nečekal sňatek s urozeným mladíkem z některého z předních rodů, třeba z Přemyslovců. Rodiče se netajili tím, že by dcery, a mezi nimi Mladu, nejraději vyvdali co nejdříve, aby jim ubylo starostí. Ženichové, kteří přicházeli v úvahu, byli ale nanejvýš zazobaní sedláci či mistři nějakého řemesla.

„Řemeslo má přece zlaté dno,“ téměř se utrhla na Mladu matka, když dcera nad takovou vyhlídkou pouze ohrnovala nos. „Lepší poctivý manžel než nějaký urozený panáček, který by ti jen sladkými řečičkami popletl hlavu a pak tě nechal s parchantkem v náručí.“ Při těch slovech blýskla po Mladě přísným pohledem.

„Ach, matko, nejedna milostnice se přece má lépe než manželka,“ namítla tehdy Mlada.

Matka jí místo odpovědi ušetřila pořádný políček. „Tak tohle si o tom myslím já!“ rozkřikla se na ni a pak už mírněji dodala: „Ne, abys něco takového vypustila z úst před otcem. V takovém případě by to také jen u políčku skončit nemuselo. A nezapomínej, že nejeden z urozených už přijal křest a s ním novou víru. Podle křesťanských zákonů smí muž mít pouze jednu jedinou manželku, s níž uzavře zákonný sňatek a s níž teprve poté zplodí potomstvo.“

Mlada si však matčina slova nevezala k srdci. Nehodlala skončit jako udřená hospodyně na nějakém statku, která rodí zákonitému manželovi jedno dítě za druhým. Rozhodla se, že se v tomhle ohledu postará o svou budoucnost sama, a proto se držela Ludmily. Jen u knížecího dvora může potkat toho pravého, který jí otevře cestu do vyšších kruhů.

Ludmila vrhla na Mladu pobavený pohled. „Tvrдила, že se stanu mocnou vládkyní a že mě bude můj choť milovat, jak se to obvykle říká,“ mávla pochybovačně rukou.

Na podobné věštby přestávala věřit stejně jako na nutnost předkládat bůžkům obětiny, i když to se dosud nahlas vyslovit neodvažovala.

„Ty na taková proroctví nevěříš?“ užasla Mlada a ve tváři se jí zračilo zděšení. Pochybovat o pravdivosti věštby se nikdy nevyplácelo.

Ludmila jen pokrčila rameny. „Myslím, že mi ta vědma řekla přesně to, co jsem chtěla slyšet. Ostatně... nepřišla zkrátka, dobře jsem jí zaplatila.“

„Takhle bys mluvit neměla.“ Mlada se poplašeně ohlédla, jako by se bála, že ta rouhačská slova mohl někdo zaslechnout. Umínila si, že si musí bůžky, které ta řeč mohla popudit, usmířit tučnou obětinou.

Ludmila se však jen zasmála.

V tu chvíli se už ocitly na břehu Labe, kousek od místa, kde se do něj vlévala Vltava. Nad nimi se na příkrém ostrohu tyčil Pšov, hradiště knížete Slavibora.

Oblak prachu, který se zdvihl na cestě klikaticí se od hradiště dolů k řece, zvěstoval, že se k nim blíží skupina jezdců. Mlada po chvíli poznala v prvním z nich Ludmilina bratra Velen. V rychlosti si přičíslna plavé vlasy a upravila si nařasené roucho s širokým pásem ozdobeným naleštěnými polodrahokamy.

Byla si moc dobře vědoma, že tohle oblečení dává vyniknout jejímu štíhlému pasu i oblým křivkám. A doufala, že na ní konečně spočine Velen zamilovaným pohledem. Mohl být knížecí syn a ona pouhá poddaná, zato půvabem byla jistě bohatší než mnohá urozená dcerka. Jenže Velen v ní viděl pouze sestřinu družku, nic víc. Tedy alespoň zatím.

Mlada se nicméně svých vysokých cílů nevzdávala, ostatně proč jich nedosáhnout právě prostřednictvím Veleny? Pravda, přehnaný zájem o ni zrovna nejeví, ale jak se říká, všeho do času.

A co na tom, nezíská-li jeho náklonnost? Jsou tu přece i jiní. Podmanit si nějakého mladého, urozeného Přemyslovce, to by bylo možná ještě lepší. A nakonec by vzala za vděk i někým z rodu Stodoranů, který prý v poslední době nabývá na vlivu i důležitosti.

Hra o moc mezi několika silnými a vlivnými rody je zajímavě rozehrána, a tak se možná vyplatí chvílku počkat. A proč se mezitím příjemně nepobavit?

V dalších úvahách jí zabránil příjezd Velenovy družiny.

„Vydaly jste se na procházku?“ křikl na Ludmilu s Mladou Velen, když u nich zarazil koně.

„Ano,“ přikývla Ludmila. Náhle se jí zmocnily rozpaky nad tou výpravou za vědmou Idou. A to nejen proto, že cíl byl průhledný. Podobné rozpaky a s nimi spojené pochybnosti se jí v poslední době zmocňovaly nezdědky. Asi proto, že si začínala klást řadu otázek o životě a světě a Idino věštění ani uctívání bůžků jí nepřinášely uspokojivé odpovědi.

Existovala jiná cesta za poznáním? A pokud ano, pak jaká? I sem, k ostrohu nad soutokem Vltavy s Labem, se donesly zprávy o dvou učencích, o věrozvěstech Metoději a Cyrilovi, kteří přišli z daleké země na Moravu, aby zde šířili novou víru, nové poznání, které prý přináší odpovědi na podobné otázky.

Musím se na to přeptat otce, umínila si Ludmila, naše knížectví je přece s Velkou Moravou pevně spjato. Jistě o tom bude vědět. A pokud na mne nebude mít čas, obrátím se na Vlena.

Knížeti Slaviborovi skutečně v poslední době nezbyvalo na rodinu příliš mnoho času. Tížily ho totiž nemalé starosti, které před ostatními marně skrýval. Jeho knížectví mohla nakrásně patřit pod Velkou Moravu, nic to však neměnilo na skutečnosti, že českou kotlinu víc a víc ovládá rod Přemyslovců. Ti šířili svou moc buď mečem, nebo strategicky a politicky výhodnými sňatky.

A Ludmilin otec si uvědomoval, že před podobnou volbou bude v době nepříliš vzdálené stát také on – buď upevní své postavení výhodnou sňatkovou politikou vlastních dětí, nebo se bude muset uchýlit k boji, aby ubránil dědičná rodová území před nepřátelskými útoky.

Mlada nyní postoupila vpřed, aby na sebe knížecího syna upozornila. „Dovolíš, Veleně?“ zeptala se zbytečně, protože už vztáhla ruku, aby mu upravila řemen táhnoucí se mu přes prsa a přidržující toulec se šípy. Bylo to zbytečné gesto, stejně jako její slova, neboť kožený popruh překroucený nebyl. Ale Mlada se chtěla, byť zlehka, dotknout jeho svalnaté hrudi, kterou obepínala bílá halena. I ten kratičký dotyk jako by jí popálil prsty.

Uvítala, že Ludmile nebylo nějak do řeči, to jí alespoň umožní pohovořit si s Velenem. Podobná příležitost se stávala čím dál vzácnější, protože pšovanský kníže Slavibor začal syna zasvěcovat do tajů vlády, kterou mu hodlal vbrzku předat. A tak Velenovi nezbýval čas, aby dělal sestře a jejímu doprovodu společnost.

Mlada mimoto cítila, že se s jeho novým postavením začíná ještě více prohlubovat už tak dost značná společenská propast, která je dělila. Bylo jí proto jasné, že příliš času nezbývá, chce-li ho získat. Kníže Slavibor mu už jistě vyhlédl nějakou urozenou nevěstu, strategicky a politicky výhodnou partii, a tak si musí pospíšet, aby si Vlena včas podmanila. Okouzlí ho svým půvabem, spoutá vášnivou láskou, takže otcovu volbu určitě nakonec odmítne. O tom byla pevně přesvědčena.

„Ludmila o tom sice nerada hovoří, ale... vydaly jsme se k vědmě, aby nám podhalila cípek budoucnosti,“ pokračovala Mlada s koketním úsměvem, který jí vykouzlil půvabné dolíčky v zrůžovělých tvářích.

„Vsadím se, že uhodnu, čeho se to nahlédnutí do budoucnosti týkalo,“ zasmál se Velen, který už sesedl z koně,

a v osmahlé tváři mu blýskly bělostné zuby. „Byly jste se přeptat na ženichy, nemám pravdu?“

Chtěl je obě poškádlit, hlavně Mladu, v níž stále viděl pouhé nedospělé děvčátko a jejíž neumělé nadbíhání ho dojívalo. Znal ji odmalička a mohl k ní chovat pouze bratrskou lásku, nic víc.

Mlada po jeho slovech sklopila cudně oči, protože věděla, že jí tak dlouhé řasy vykreslí na hebkých tvářích obloučky svůdných stínů. „O takových věcech bys žertovat neměl, Velen. Máme přece právo vědět, co nás čeká.“

„O tebe, má milá Mlado, se bude jistě ucházet přinejmenším urozený vladyka, když už ne zámožný kníže,“ odpověděl jí Velen s předstíranou vážností.

Mlada se mu nyní upřeně zahleděla do očí. Byly modré a zdály se průzračné jako jezerní hladina. Světle kaštanové vlasy spadající mu na široká ramena se ve slunci zlatavě zatřpytily, jako by mu na nich spočívala přilbice ze vzácného kovu. Vánek, který se sem přihnul od řeky, mu je pročísl a odhalil uvolněné šněrování košile, kterým prosvítala do bronzova opálená pokožka s prstýnky plavých chloupků.

Mlady se v tu chvíli zmocnila touha, tajemná, dosud nepoznaná a omamná, opíjející jako mladé víno. Dala jí nakrátko zapomenout na výhodný sňatek, který by spojení s knížecím synem představovalo – v tento okamžik by se mu oddala, i kdyby to byl ten poslední nuzák.

Zavřela oči, nejen proto, aby ten slastný okamžik zadržela, ale hlavně proto, aby si z nich Velen nemohl podobné myšlenky přečíst.

„Můžeme se k tobě připojit, Velen? Tedy jestli se vračíš domů.“ Ludmilina věčná otázka ji vytrhla ze sladkého snění a Mlada měla co dělat, aby po ní neblýskla zlým pohledem. Věděla nicméně, že si Velenovu sestru nesmí v žádném případě pohněvat.

„Bude mi potěšením.“ Velen se sestře s přehnanou dvorností hluboce uklonil.

Na nic nečekal, hvízdal na grošáka, vyhoupl se do sedla, sklonil se pak k Ludmile a vysadil ji před sebe na koně.

„Pro tebe pošlu někoho z doprovodu, Mlado. Neboj, nezapomenu na to!“ křikl na dívku, která zůstala zaraženě stát uprostřed prašné cesty. Pak pobídl koně a ve chvíli jí i s Ludmilou zmizel mezi stromy.

Mlada zařala vztekle ruce v pěst. „Tohle mi zaplatíš,“ sykla téměř nenávistně. Veškerá touha ji přešla a cit, který mylně považovala za rodící se lásku, se vmžiku změnil v hořkou nenávist. Co si o sobě vlastně myslíš? chtělo se jí za ním zavolat. O mou náklonnost se jistě bude vbrzku ucházet ne jeden východofranský velmož.

Spokla však ta slova, otočila se na patě a zamířila zpátky k vědmě.

Na nějakého lepšího pohůnka, který se jí uráčí odvézt do pšovanského hradiště, čekat rozhodně nehodlala.

„Neměls tam Mladu takhle nechávat,“ pokárala Ludmila mírně bratra.

Velen se zasmál, ale vesele to zrovna nevyznělo. Zvázněl vzápětí, a teprve po chvíli sestře odpověděl: „Mladu ctím jako tvou družku z dětství, Ludmilo, a mám ji svým způsobem rád, to však neznamená, že si bude osobovat jistá... práva, která jí prostě nenáleží. Je sice hezké, že se k ní chováš jako rovná k rovné, ale je pouze jednou ze služebných. Nic víc. Myslím, že by jí to někdo měl dát konečně jasně na vědomí.“

Velenovi neuniklo, že se Mlada chová ke služebnictvu, jako by tu byla paní ona. Nakonec začne ještě pšovanskému knížeti mluvit do výběru vhodného ženicha pro jeho nejstarší dceru Ludmilu.

Navíc v něm po té nedávné rozmluvě s Mladou začal klíčit nepříjemný pocit, že ona si už ženicha vyhlédla a že by tím vyvoleným mohl být on. Projevy její přízně bral dosud jako dívčí rozmar, pošetilý a pomíjivý, pochopil nicméně, že se může mýlit. Co když jde o promyšlený kalkul?

Ludmila si od ní musí vytvořit náležitý odstup, jinak to nepůjde, a on musí přestat s tím bratříčkováním, které si podle všeho Mlada vykládá jinak.

„Jsme dědici knížecího odkazu, Ludmilo,“ pokračoval po chvíli, „a musíme se podle toho také chovat. Těšíme se jistým výsadám, ale platíme za ně pouty povinností.“

„Já vím,“ povzdychla si Ludmila. „Máš pravdu.“

Grošák s nimi mezitím vystoupal až na samý vršek ostrohu nad soutokem Vltavy a Labe. Příkrý svah byl porostlý zakrslými keříky vinné révy, kterou zde otec nechal nedávno vysadit. Šířila se sem z Velké Moravy, kde ji zase získali z Uher, a lahodný nápoj z ní vyráběný se těšil vzrůstající oblibě.

Velen sklouzl z koně a poté pomohl sesednout i sestře. Zastavili se na chvíli na okraji strmého srázu a zahleděli se na řeku, jejichž vodní hladina se ve slunci kovově třpytila a připomínala dva zlaté pásy.

Je tu tak krásně, pomyslel si Velen, ale nahlas tu zjevnou a tak trochu otřepanou pravdu říct nechtěl. Toužil jen zadržet nakrátko tento kouzelný okamžik, kdy se s Ludmilou bezstarostně těšili z nádherného výhledu. Věděl, že podobným idylickým chvílím bude brzy konec. Ludmilu provdají, a jistě výhodně, a manžel si ji odvede k sobě, do nového domova.

Věděl také, že otec jí už začal toho výhodného ženicha hledat, i když o tom Ludmila dosud nevěděla. To jen jeho, Velen, zasvětil kníže do svých plánů. Významné české rody mezi sebou dosud o vládu nad žírnou českou kotlinou kolem Vltavy a Labe vedly krvavé boje. Jenže časy se

změnily. Spory mezi rody se začínaly urovnávat výhodnými dynastickými sňatky a Pšovane byli takovému řešení nakloněni.

Ludmila za těchto okolností sehraje v podobných dohodách jistě důležitou úlohu. Rod Stodoranů už na Pšov své poselstvo vyslal a také Přemyslovci ohlásili brzký příjezd.

Otec s ním chtěl před jednáními s těmito vyslanci mluvit. A přikázal mu rovněž, aby s sebou přivedl Ludmilu.

Velen si ztěžka povzdychl a zahleděl se znovu na říční hladinu, kterou nyní zčeřil mírný vánek.

Ano, je tu opravdu moc krásně, pomyslel si s vědomím, že ten kouzelný okamžik pominul.

Tento závěr jako by chtěly potvrdit rychlé kroky, které k nim spěchaly.

„Konečně jsem tě našel, Velene,“ vypravil ze sebe zadýchaně Neklan. Vysoký, urostlý mladík s hezkou, výraznou tváří a hustou kšticí černých vlasů, jež mu spadaly až na ramena, byl velitelem Velenovy osobní stráže. „Kníže Slavibor na tebe už netrpělivě čeká. Máš se k němu okamžitě dostavit. A já mám vyřídit, že to očekávané poselstvo už přijelo,“ chrлил ze sebe Neklan.

Velen přikývl, ale pak zaváhal. Nechtěl nechat Ludmilu na ostrohu nad řekou samotnou.

Neklan to pochopil a rozhodl se využít vhodné situace. Krásná dcera knížete Slavibora se mu vždycky líbila. „Jen běž, Velene. Bude mi ctí doprovodit Ludmilu domů,“ odvážil se navrhnout Velenovi.

Velen se na něj zkoumavě zahleděl. Neklanovy vzrůstající city k Ludmile mu nemohly uniknout. Vážil si ho sice a spatřoval v něm přítele, ale v Neklanově případě platilo totéž co v tom Mladině.

Velen si v tu chvíli uvědomil – jako v poslední době mnohokrát –, že je sice příjemné mít moc a vládnout ostat-

ním, ale najednou si nebyl jistý, zda to stojí za všechny oběti, které budou muset s Ludmilou přinést.

Až po chvíli přikývl a mlčky se vyhoupl na koně. Mávl dvojici na pozdrav a zamířil k pšovanskému hradišti.

Neklan byl šťastný, že se mu podařilo ukrást pár krátkých chvilek o samotě s Ludmilou. Už dávno věděl, že ji miluje, i když netušil, jak se mu ten cit vkradl do srdce. Znal ji od dětství a byl to on, kdo ji spolu s Velenem učil střílet z luku, ohánět se tesákem a jezdit na koni.

Trávili spolu celé dny. Ludmila, Velen, on a v poslední době čím dál častěji také Mlada, která se předtím raději zdržovala v hradišti, protože ji lovy a jízda na koni moc nebavily.

A pak si jednoho dne náhle povšiml, že před ním nestojí děvčátko, ale krásná mladá dívka, vysoká a štíhlá, s pravidelnou oválnou tváří, jejíž blankytně modré oči vypovídaly o dobrém srdci a laskavé duši. Neklan si v tu chvíli uvědomil, že si bez ní nedokáže představit život a že jí bude navždy věrně sloužit.

Nesčíslněkrát se jí ze svého citu chtěl vyznat, ale nikdy k tomu nesebral odvalu. Ludmila byla knížecí dcera a on pouhý velitel stráže. Už jeho otec sloužil věrně knížeti Slaviborovi, mezi urozené se však řadit nemohl.

Navzdory tomu Neklan nepřestal doufat, že si jednou Ludmilu získá a že mu kníže nakonec dá svou milovanou dceru za manželku. Chtěl si však nejdřív promluvit s Ludmilou, než se obrátí na jejího otce. Ludmilin souhlas byl pro něj důležitější než knížecí požehnání.

Nyní se mu k vyznání zázračně naskytla vhodná příležitost, na niž tak dlouho čekal. Pochopil, že musí jednat rychle, když uviděl to vznešené poselstvo, kvůli kterému ho kníže Slavibor poslal okamžitě vyhledat Velena.

Byli to vyslanci rodu Stodoranů, kteří sice na Pšov dorazili již před nějakou dobou, ale nyní se konečně dostavili ke knížecí audienci.

Jistě sem zavítali kvůli nějaké sňatkové dohodě, která by upevnila spojení s Pšovany. A jistě šlo o dohodu o Ludmilině sňatku. Bylo to snazší než se s Pšovany bít v nekonečných půtkách o moc.

Ludmila nyní vykročila k hradišti a náhlým poryvem větru, který se přihnal od řeky, jí dlouhé bílé roucho přepásané širokým zlatým pásem přilnulo k tělu. Měkká látka lichotivě objala její svůdné křivky a Neklan pocítil, jak se mu v žilách rozhořel plamen dlouho potlačované touhy.

Vzpamatoval se však rychle z toho sladkého okouzlení a dvěma dlouhými kroky Ludmilu dohnal. Sevřel přitom malý kožený váček, který se mu pohupoval na tenkém řemínku zavěšeném kolem krku. Skrýval cenný zlatý prsten, který nechal vytepat pro Ludmilu. Nedočkávě ji chytil za ruku a přiměl ji tak, aby se zastavila.

„Já... mám pro tebe dárek, Ludmilo,“ vykoktal a zrudl. Váček si stáhl ze šije tak prudce, že přitom přetrhl tenkou koženou šňůrku. „Tady... tenhle prsten...“ vykoktal, ale na víc se nezmohl.

Miluji tě, Ludmilo, a chtěl bych se s tebou oženit. Staň se mou manželkou, abych ti mohl sloužit věrně a oddaně až do smrti, tohle jí chtěl povědět, ale jazyk ho zradil a on nedokázal vypravit z náhle vyprahlého hrdla jedinou hlásku.

Ludmila si od něj ten drahocenný prsten vzala jen s váháním. Chvilku jej nerozhodně obracela v dlouhých štíhlých prstech, ale na prsteník si ten zlatý kroužek nenavlékla.

„Je překrásný,“ řekla po chvíli tiše. Bylo jí jasné, že podobný šperk musel stát Neklana celé jmění. Jeho rodina sice nepatřila zrovna k nejchudším, ale na rozdávání tak nákladných darů neměla. „Takový se hodí ale spíš pro nevěstu, Neklane,“ namítla pak.

Mladík se na ni upřeně zahleděl. „Máš pravdu,“ hlesl jen a nespouštěl z Ludmily oči. Doufal, že budou výmluvnější než slova a ona pochopí.

Ludmila zrozpačitěla, jeho pohled však opětovala. Vyčetla z něj lásku, touhu, naději.

Rychle sklopila zrak.

Neklan byl dobrý přítel, dávný druh z dětství, bez něhož si život na Pšově ani nedokázala představit, ale nic víc. Nikdy v něm neviděla muže, kterého by mohla milovat, za něhož by toužila se provdat.

Nechtěla ho nyní zranit, ale plané naděje mu dávat v žádném případě nehodlala.

Vrátila mu proto rychle prsten a vtiskla mu ho ještě pro jistotu do dlaně. „Takový dar přijmout nemohu, Neklane, i když mi lichotí, žes mi ho nabídl. Jednou jistě najdeš dívku, které navlékneš tento prsten na prst jako své budoucí choti a která jej s radostí přijme.“ *Já to ale nebudu*, chtěla ještě dodat, pak si to však rozmyslela.

„Měli bychom si pospíšet,“ dodala. „Otec si chce možná promluvit také se mnou. Nerada bych ho nechala čekat.“ A s tím opět vykročila rychlým krokem k hradišti.

Neklan, v hlavě zoufalý zmatek, musel vynaložit velké úsilí, aby ji dokázal s vyrovnaným klidem následovat.

Mlada se postrašeně ohlédla, když zaslechla ostré zapras-kání nějaké suché větvičky. Háj, kterým se vydala zpátky k chýši staré vědmy Idy, byl sice prosluněný a zdálo se, že v něm ani osamocené dívce nemůže hrozit žádné nebezpečí, ale člověk nikdy neví.

V tu chvíli zalitovala, že neuposlechla Velenovy rady a nepočkala na některého z jeho strážných, který by jí poskytl doprovod. Touhle dobou už mohla být dávno na

Pšově. Sevřela ji nevysvětlitelná tíseň a stáhla jí hrdlo jako zrádná smyčka.

Přidala rychle do kroku a za okamžik se ocitla před Idinou chýší.

Dlouhé cáry šedého lišejníku visely z nízké doškové střechy, podobné starému potrhanému závoji. Malá okénka zakrývaly kusy hrubé houně, ale dveře zely dokořán, jako by ji vědma očekávala.

„Jen pojď dál, Mlado,“ vyzvala ji, když dívka na vysokém prahu bojácně zaváhala.

„Jak víš, že jsem se vrátila?“ zeptala se užasle Mlada.

Ida ji přece z toho tmavého kouta až vzadu v nízké světnici nemohla poznat.

„Tak. Vím to prostě,“ zasmála se ochraptěle. Nepotřebovala zrovna přehnaně velkou jasnozřivost k tomu, aby si z dychtivé tváříčky té služebné dívky, která sem urozenou Ludmilu doprovázela a čekala na ni venku před chýší, vyčetla touhu poznat také vlastní budoucnost. Před svou velitelkou, jakkoli se snažila působit dojmem, že se jí rovná, se ty nemístné pocity neodvážila dát najevo. A tak bylo Idě jasné, že sem zavítá co nejdříve znovu, tentokrát však sama.

Mlada, dosud ohromena Idinými slovy, překročila práh. Nízkou místnost plnila omamná vůně bylin a Ida ještě přihodila další hrst na oheň plápolající v trojnožce, stojící na stole před ní. Na chvilku ji zahalil oblak aromatického dýmu, z jehož vůně se dívce trochu zatočila hlava.

„Co tě přivádí, Mlado?“ zeptala se jí Ida.

„Poodhalíš i mně budoucnost? Prozradíš mi, jakého dostanu manžela?“ odvážila se Mlada až po chvíli otázky.

„Přineslas obětinu?“ zeptala se vědma zbytečně. Odpověď na svou otázku znala předem.

„Tu přece přinesla už Ludmila,“ namítla neochotně Mlada. „Já na rozdávání nemám.“

Ida se usmála. Tahle ctižádostivá osůbka asi nikdy nepochopí, že šetřit se někdy opravdu nevyplácí. „Dobře,“ přikývla však posléze a pak se na okamžik odmlčela. „Do tvé cesty vstoupí urozený muž. Bude k tobě promlouvat řečí, jíž zpočátku neporozumíš.“ Natáhla se pro objemný váček, zalovila v něm a potom z něj vsypala na trojnožku hrst suchých lístků.

„Vezmu si ho?“ vyhrkla napjatě Mlada. Ostýchavé obavy jí najednou zcela opustily. Zmocnil se jí podivný pocit, jako by k ní někdo promlouval jejím vlastním hlasem.

Ida k ní nad dýmem, kterým co chvíli prošlehly purpurové plameny, vzhlédla.

Mladě se náhle zdálo, že stařena omládla – jako by ta tvář se zažloutlou pokožkou poskládanou do tisíce vrásek byla maska, kterou si nasadila pokaždé, když chtěla před příchozími návštěvníky zakrýt svůj skutečný zjev.

„Vaše stezky se protnou. Budete svázáni pevným poutem.“ *Snad poutem lásky, snad zrady, ale ne manželským.* Tohle jediné Ida z dívčiny budoucnosti ještě zahlédla, ale raději si to nechala pro sebe.

„A jak bude vypadat ten můj milý?“ Mladě se nyní při pohledu na vědmu zdálo, že jí budoucí osud věští krásná mladá žena, ne stařena se zcuchanými vlasy spletenými do řídkých copánků.

„Je vysoký a urostlý. A vlasy má plavé, světlé tak, že se zdají téměř bílé. Oči... oči jsou modré.“ *A chladné jako dva úlomky ledu.* I tohle si však nechala pro sebe. Náhle se cítila zcela vyčerpaná. Vidina budoucnosti se kamsi nenávratně vytratila. Viděla jen neprostupný dým stoupající z doutnajících bylin v trojnožce. S věštěním byl pro dnešek konec.

Mlada na ni pohlédla a chtěla se ještě něco zeptat, ale zděsila se Idiny náhlé proměny. Svůdná krasavice rázem zmizela a nad trojnožkou se hrbila nehezka babice s vrásčitou tváří a se zahnědlými prsty zkřivenými jako dravčí pařáty.